

EXCURSIE NAAR KATWIJK OP 17-10-'87

Op 17 oktober was de VWG Zuid-Kennemerland uitgenodigd door de VWG Katwijk om op hun telpost te komen kijken en vervolgens een wandeling door het duinterrein Berkheide te maken. Nadat Jan Suurmond, de excursieleider, instructie gegeven had waar "de Puinhoop" (=telpost Katwijk) zou moeten zijn, kwamen we ondanks de beschrijving toch vlot op de telpost aan. Er stond reeds een groep Katwijkers waaronder René van Rossum, onze gastheer. Hij zag wel aan onze "vreemde" gezichten dat wij Haarlemmers moesten zijn. Identificatie was dus geen probleem.

De telpost is fraai gelegen aan de noordpunt van de boulevard en kijkt uit over de Noordduinen, gelegen tussen Katwijk en Noordwijk. De duinstrook is hier smal, zodat de trek geconcentreerd wordt.

Helaas wordt dit duinterrein nog "beheerd" door Domeinen, zodat er behalve op de trek weinig vogels voorkomen. Het is te hopen dat, gezien de resultaten in Berkheide, het beheer van dit gebied overgenomen wordt door Staatsbosbeheer. Maar daarover later.

Het weer was gunstig voor het waarnemen van trek; een matige Zuiderwind en wat zon, dit na enige dagen storm.

Het aantal soorten trekvogels dat langskomt verschilt natuurlijk niet veel van dat welke op onze eigen telpost kan worden gezien. Er werden onder andere vluchten Vinken, Sijsjes, Kneuen, Putters, piepers, Spreeuwen, Kauwen, Pijlstaarten, IJsgorzen, Aalscholvers, een Slechtvalk en een Grote Gele Kwikstaart gezien. Diezelfde ochtend werden er bij Parnassia ook IJsgorzen, Grote Gele Kwikstaarten, Strandleeuweriken, een Zwartkopmeeuw en een Europese Kanarie gezien.

Om circa tien uur vertrokken we voor het tweede onderdeel van het programma naar hotel Duinoord aan de Wassenaarse Slag. Onderweg naar de koffie fotografeerde René nog een Groene Specht in een villatuin in Rijksdorp. Hij maakte daarmee zijn spechten-sextet rond. Hopelijk kunnen we komend voorjaar de resultaten bewonderen.

Het duinterrein Berkheide is gelegen ten noorden van de Wasse-naarse Slag en strekt zich uit tot Katwijk. Het is sinds het midden van de jaren zeventig in beheer bij SBB en wordt tevens gebruikt als waterwingebied voor de Duinwaterleiding van Leiden (LDM).

Daarvoor was het in "beheer" bij Domeinen, net zoals de Noord-duinen nu nog zijn. Dit hield in dat er eigenlijk geen beheer gevoerd werd en dat de recreatie en de LDM ongebreideld hun gang konden gaan met alle gevolgen van dien: kaaltrap, vergravingen en te grote verstuiwingen. Dit wanbeheer leidde in 1973 tot oprichting van de werkgroep Berkheide. Dankzij de inspanningen van deze werkgroep werd het beheer van het terrein in handen gegeven van Staatsbosbeheer en konden ook de activiteiten van de LDM enigszins beperkt worden.

Helaas kon de aanleg van een nieuwe drainageleiding recentelijk niet voorkomen worden, zodat weer een deel van het duin op de schop ging en waardevolle kwelplassen verdwenen zijn.

Meer hierover is te vinden in het pas verschenen boek "Vogels van Berkheide" waarin het beheer van de afgelopen jaren en de hiermee samenhangende fluctuaties in de vogelstand uitvoerig beschreven staan (voor een recensie zie Fitis (23) 3: 126 - 127). De gegevens voor dit boek zijn in samenwerking met de VWG Katwijk door de werkgroep Berkheide verzameld.

Het boek is daarom zo interessant, omdat het een duinterrein betreft dat qua problemen met waterwinning en beheer vergelijkbaar is met de AW - duinen. De vogelstand in beide terreinen wordt in dit boek dan ook regelmatig vergeleken.

Enfin, de wandeling door het terrein was schitterend: heen door de Boerendel en terug deels langs het strand. Leuke waarnemingen waren Roerdomp, Bruine Kiekendief en drie Roodborsttapuiten. Bij het afscheid is afgesproken dat René van Rossum wellicht in 1988 zijn dia's van zeldzame en minder zeldzame vogels komt vertonen. Een voorproefje konden we in de nieuwste Duinstag zien, het blad van de VWG Katwijk. Dit kregen we als attentie uitgereikt. Met name de fraaie serie foto's van de Draaihals smaakte naar meer.

Nico Slotboom
Engelandlaan 794
Haarlem